

Finansdepartementet
Akersgata 40
0030 Oslo
postmottak@fin.dep.no

Oslo, 1. august 2013

Høringsuttalelse til Rapport om land-for-land rapportering

Viser til høringsbrev av 7. mai 2013 og sender våre merknader til arbeidsgruppens rapport og innføring av land-for-land regler i Norge.

Kommunal Landspensjonskasse (KLP) er et av Norges største livsforsikringsselskaper. Selskapet leverer pensjons- finans- og forsikringstjenester til kommuner og fylkeskommuner, helseforetak og til bedrifter både i offentlig og privat sektor, og til deres ansatte. KLP-konsernet har en forvaltningskapital på over 330 milliarder kroner. Vi forvalter pensjonen til mer enn en halv million nordmenn og vi har som mål å gjøre dette på en langsiktig, bærekraftig og ansvarlig måte.

Som eier i mer enn 2000 selskaper verden over er vi avhengig av at kapitalmarkedet utvikler seg i positiv retning. Land-for-land rapportering er viktig for å sikre et bærekraftig kapitalmarked. Økningen i bruk av skatteparadiser og skjulte kapitalstrømmer har vært enorm og det er vanskelig å se hvordan og i hvilken grad dette faktisk påvirker kapitalmarkedet. Nylig utstedte Apple verdens største obligasjonslån for å betale utbytte til sine eiere. Selskapet måtte altså lånefinansiere utbyttebetalingen fordi kontantstrømmen i selskapet var låst i lavskattland og en hjemføring av inntektene ville utløst en enorm skatteregning for selskapet i hjemlandet USA.

Dette er bare en side av saken og ett selskap som eksempel. Det sosiale aspektet knyttet til ressursrike, men fattige land er en annen side. Ved å få åpenhet om eierforhold, ressurser/reserver, kostnader, skattebetalinger med mer vil lokale myndigheter og internasjonale selskaper ansvarliggjøres og lokalbefolkningens rettigheter vil sikres. En positiv sideeffekt ved slik rapportering er et effektivt bidrag til bekjempelse av korrupsjon og uetisk bruk av skatteparadiser.

Selv om vi tror at innføring av land-for-land rapportering vil ha svært positive samfunnmessige konsekvenser, mener vi hovedargumentet for å integrere disse kravene som en del av regnskapsrapporteringen bør være finansielt – nemlig at rapporteringen er viktig for risiko- og verdivurderinger av selskaper og følgelig for investeringsbeslutninger.

Vi har også spurt finansanalytikere hva de mener om verdien av informasjonen som er foreslått å inngå i rapporteringen. Vi gjennomførte en undersøkelse blant norske analytikere som daglig følger selskaper i utvinningsindustrier. Samtlige analytikere som svarte (ca ti) var positive til land-for-land rapportering av reserver, produksjonsvolum, kostnader, skatt og andre betalinger til myndigheter med mer. De mente dette er viktig og nyttig informasjon for risiko- og verddivurderinger av selskaper.

Oppsummert er KLP som investor svært positiv til land-for-land rapportering og ser helst at den blir innført på global basis for alle industrier. Rent praktisk vet vi at dette er urealistic på kort sikt, men vi støtter at Norge tar en ledende rolle i innføringen av land-for-land rapportering.

Vi vil berømme arbeidsgruppen for en god rapport. Vi er i stor grad enig i arbeidsgruppens vurderinger og anbefalinger, men vil i det følgende gi noen merknader til rapporten og til innføringen av land-for-land rapportering i Norge.

Hvilke foretak bør omfattes av krav til LLR?

KLP mener at det norske lovforslaget bør omfatte alle bransjer, men ser av mandatet til arbeidsgruppen at dette ikke skulle vurderes. Blant store norske selskaper er det svært få selskaper som driver i utvinningsindustrien, slik at loven derfor vil få liten betydning og effekt. Det er selvsagt en fordel å høste erfaring fra en bransje først før man innfører rapporteringskrav for samtlige, men vi mener ambisjonen bør være at kravene på sikt skal gjelde for alle selskaper og bransjer. Vi deler arbeidsgruppens syn i deres anbefaling om at regelverket bør gjelde for store selskaper basert på terskelverdier i EU-kommisjonenes forslag til nytt regnskapsdirektiv, samt selskap med noterte verdipapirer.

Hvilke finansielle og eventuelt ikke-finansielle poster bør rapporteringen omfatte?

Vi mener land-for-land rapportering er det mest hensiktsmessige kontra prosjekt-for-prosjekt rapportering. Således deler vi arbeidsgruppen vurdering og anbefaling om at kompromissteksten legges til grunn og at det for det utvidede rapporteringskravet er opp til selskapet selv om de vil rapportere informasjonen på prosjekt- eller landnivå.

Behovet for vurderings- og prestasjonsregler

Vi er enige med arbeidsgruppen at det er unødvendig å regulere presentasjonsform og/eller detaljregulere de utvidede rapporteringskravene.

Tidspunktet for avleggelse av LLR

Vi er enige med arbeidsgruppen at det mest hensiktsmessige er å følge den allerede innarbeidede fristen for avleggelse av regnskap etter norsk lov og at rapporten skal publiseres på selskapets nettsted. Vi deler også arbeidsgruppens syn om at LLR skal inkludere en bekreftelse fra styre og ledelse, samt at årsberetningen opplyser om og henviser til rapporten.

Bør det settes krav til utfyllende opplysninger til de foreslåtte postene og/eller bør det settes krav om særlige opplysninger til konserninterne transaksjoner?

Vi deler arbeidsgruppens vurdering av mer utfyllende opplysninger og opplysninger om konserninterne transaksjoner. Derimot er det svært viktig at tallene selskapene blir pålagt å presentere kan settes inn i en sammenheng og fortrinnsvis avstemmes mot årsregnskapet. Vi mener derfor selskapene bør oppfordres til at tallene kan avstemmes og at eventuelle avvik mellom LLR og årsregnskapet bør forklares. Det er viktig at tallene som presenteres er reelle finansielle tall som kan avstemmes mot de øvrige regnskapstallene selskapet rapporterer.

Bør det legges vesentlighetskriterium til grunn for enkelte opplysningskrav?

Vi er enige med arbeidsgruppen at det er mest hensiktsmessig å følge vesentlighetsgrensen som følger av kompromissteksten.

Er det behov for særlige unntak fra kravene som foreslås?

Vi er enige i arbeidsgruppens vurderinger og anbefaling at det vanskelig kan rettferdiggjøres å pålegge LLR til norsk datterselskap av utenlandsk mor hjemmehørende i EU. Videre er vi enige i vurderingen at det ikke gis et generelt unntak for selskaper som rapporterer etter annet regelverk, at det gis unntak for små og mellomstore konsern med mindre de har noterte verdipapirer, at det gis unntak for underkonsern med morselskap i EØS-land, at det gis unntak for selskaper som utelates fra konsolidering i tråd med forslaget i kompromissteksten, samt at det ikke gis unntak knyttet til konfidensialitet.

Kan det ut fra kost-/nyttevurderinger forsvares å oppstille krav til ekstern verifikasjon av enkelte opplysninger?

Vi er enige i arbeidsgruppens vurdering av pålegg om verifikasjonsplikt. Derimot mener vi som påpekt tidligere at det er viktig at tallene som presenteres står i sammenheng med øvrig finansiell rapportering fra selskapet, at det fortrinnsvis kan avstemmes og at selskapene oppfordres til å forklare eventuelle avvik i tallene presentert i LLR og i det konsoliderte regnskapet.

Vi er videre enig i arbeidsgruppens vurdering av forslagens formålstjenlighet og nytteverdi sett opp mot de administrative byrdene. Vi støtter også arbeidsgruppens forslag om lovplasseringer og vil påpeke viktigheten av kravet også inntas i verdipapirhandelsloven (som foreslått) slik at også norsknoterte utenlandske selskaper omfattes av kravet.

Til slutt er vi enig i at det bør legges opp til en erfaringsperiode med påfølgende ny vurdering innen et gitt tidsrom og at det da vurderes om flere bransjer bør underlegges kravet, i tillegg til en vurdering av innhold, omfang og revisjon. Erfaringene fra Norge bør i tråd med arbeidsgruppens anbefaling danne grunnlag for norske innspill til EU.

Avslutningsvis vil vi sette et lite spørsmålstegn knyttet til forslagens formålstjenlighet og nytteverdi sett opp mot ønsket erfaring og effekt. Kun et fåtall selskaper vil omfattes av kravet og flere av disse har virksomhet kun i Norge. Vi er derfor usikre på den reelle effekten av det norske kravet og hvorvidt det i praksis vil gi ønsket erfaring eller bidra til å nå formålet.

Vi vil for øvrig rose regjeringens initiativ og arbeidsgruppens rapport. Håper våre innspill bidrar i dette viktige arbeidet.

Med vennlig hilsen,

Jeanett Bergan, leder for ansvarlige investeringer
KLP Kapitalforvaltning